

Polski Klub Ekologiczny



Powstał w 1980 r. w Krakowie w czasie pierwszego zrywu Solidarności jako niezależna organizacja ekologiczna stawiająca sobie za cel wdrażanie idei ekorozwoju. Był pierwszą organizacją w bloku państw socjalistycznych pozarządową otwarcie sprzeciwiającą się traktowaniu środowiska jako dobra niczyjego, stanowiącego wartość drugorzędą w stosunku do gospodarki kraju. W następnych latach PKE rozwijał się w drodze powstania okręgów i kół. PKE uczestniczy w międzynarodowym ruchu ekologicznym – jest członkiem kilku organizacji zagranicznych.

Polski Klub Ekologiczny Okręg Środkowo-Wschodni

Początki działalności sięgają 1981 r. Jest on organizacją pozarządową pożytku publicznego. Posiada osobowość prawną. Jest zarejestrowany pod numerem KRS 0000153780. Gromadzi w swoich szeregach naukowców, praktyków ze środowisk inżynierskich i humanistycznych oraz młodzież. Uczestniczą oni w pracach zespołów problemowych Klubu: ochrony przyrody, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, energii odnawialnej, rolnictwa ekologicznego, edukacji ekologicznej i ekoturystyki. Wspieramy wszelkie działania w regionie, służące przywracaniu równowagi ekologicznej w środowisku przyrodniczym, czystości biosfery, ochronie krajobrazu naturalnego i kulturowego. Klub podejmuje interwencje na rzecz przestrzegania prawa w zakresie kształtowania, ochrony i restytucji środowiska i zdrowia ludzi. Poprzez swoich ekspertów wspiera inicjatywy lokalne mieszkańców na rzecz ochrony środowiska. Wpływa na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez organizację spotkań, warsztatów, seminariów, konferencji i publikacje z zakresu ochrony środowiska.

W realizacji celów programowych Polski Klub Ekologiczny Okręg Środkowo-Wschodni współpracuje ze środowiskami naukowymi wyższych uczelni Lublina, Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach, instytucjami państwowymi i samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i szkołami. W ramach realizacji naszych celów współdziała z władzami państwowymi i samorządowymi. Uczestniczy w konsultacjach, opiniowaniu inwestycji i dokumentów programowych dotyczących strategii ochrony środowiska w regionie.

Celem naszych działań jest:

- uznanie ekorozwoju, jako podstawy polityki społeczno-gospodarczej państwa
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego Polski
- ochrona krajobrazu naturalnego i dziedzictwa kulturowego
- kształtowanie w społeczeństwie świadomości, że jakość życia zależy od racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi i zachowania równowagi między środowiskiem a rozwojem cywilizacji
- powszechna edukacja ekologiczna

Polski Klub Ekologiczny Okręg Środkowo-Wschodni

ul. Turystyczna 44, 20-207 Lublin
tel. 506-693-379, e-mail: pke-lublin@wp.pl

Prezes:
dr inż. Mariusz Zarychta



Krzysztof Wojciechowski – przyrodnik, społecznik, regionalista, publicysta i tłumacz, miłośnik dawnych Kresów. Ukończył ochronę środowiska w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (2001) gdzie przez wiele lat pracował prowadząc zajęcia ze studentami z zakresu ochrony przyrody i środowiska, planowania przestrzennego i dziedzin pokrewnych. Od lat 90. zaangażowany w działalność społecznych organizacji zajmujących się ochroną środowiska (Ekologiczny Klub UNESCO, Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot, Towarzystwo dla Natury i Człowieka, Polski Klub Ekologiczny Okręg Środkowo-Wschodni). Uczestniczył w opracowywaniu dokumentów z zakresu ochrony środowiska dla gmin Lubelszczyzny (programy ochrony środowiska, plany gospodarki odpadami, opracowania ekofizjograficzne, plany ekorozwoju), m.in. dla: Woli Uhruskiej, Terespolu, Czemiernik, Wisznicy, Konopnicy, Spiczyna, Modliborzyc, Zamościa, Żmudzi i innych. Autor kilkudziesięciu publikacji naukowych, ponad 500 popularnonaukowych oraz bez mała 100 tłumaczeń z języka ukraińskiego, rosyjskiego i białoruskiego (w tym dwóch książek). Uczestniczył w licznych projektach z zakresu ochrony środowiska, w tym międzynarodowych (z Ukrainą i Białorusią). Współorganizator corocznej Ukraińsko-Polskiej Szkoły Ochrony Przyrody oraz Zamojskich Dni Kresowych DEWAJTIS. W 2010 roku nagrodzony Medalem Polskiej Niezapominajki za społeczną działalność na rzecz ochrony środowiska.

Obecnie pracuje w Zespole Lubelskich Parków Krajobrazowych na stanowisku starszego specjalisty ds. ochrony przyrody, krajobrazu, wartości historycznych i kulturowych, ochrony środowiska, edukacji oraz turystyki i rekreacji.

200 lat spółdzielczości na ziemiach polskich



**Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej**



Polski Klub Ekologiczny

Okręg Środkowo-Wschodni

Spotkanie z przyrodnikiem

Krzysztofem Wojciechowskim



Parki krajobrazowe Lubelszczyzny

40-lecie istnienia parków krajobrazowych w Polsce



Jest ich w Polsce ponad 120 i zajmują około 8% powierzchni naszej Ojczyzny. Pierwszy z nich – Suwalski – został utworzony dokładnie przed czterema dekadami – w 1976 roku. Parki krajobrazowe. Tworzono je w celu ochrony rodzimego krajobrazu, w tym również jego walorów historycznych i kulturowych. Wraz z obszarami chronionego krajobrazu stanowić miały istotny składnik Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych, miały pełnić funkcję korytarzy ekologicznych łączących obszary o najwyższej wartości – parki narodowe.

W województwie lubelskim, choć powierzchniowo nie największym w kraju, jest ich najwięcej – 17. Najstarszy z nich – Kazimierski PK – został utworzony jako jeden z pierwszych w Polsce, w 1979 roku. Mimo że rozłożone nierównomiernie na terenie województwa, obejmują wszystkie najbardziej charakterystyczne krajobrazy Lubelszczyzny. Nieprzebyte zalesione równiny Kotliny Sandomierskiej chronią: PK Lasy Janowskie i PK Puszczy Solskiej, garbate wzgórza Roztocza z reguły także pokryte lasami – Krasnobrodzki i Południoworoztoczański PK, a te pocięte płataniną głębokich, malowniczych wąwozów - Szczerzeszyński PK. Na „dachu Wyżyny Lubelskiej” położone są dwa parki krajobrazowe. Zachodni fragment Działów Grabowieckich wraz z najwyższą kulminacją na Wyżynie Lubelskiej (311 m n.p.m) i unikalnymi buczynami obejmuje Skierbieszowski PK, zaś część centralną Wyżyny Lubelskiej – Wyniosłość Giełczewską – Krzczonowski PK. Zachodnie krańce Lubelszczyzny obejmują dwa parki przylegające do Wisły: Wrzelowiecki PK oraz wspomniany już, bodaj czy nie najbardziej znany park krajobrazowy w kraju – Kazimierski PK. Specjalnie dla ochrony dolin rzecznych naszego regionu utworzono dwa parki krajobrazowe. Środkowy odcinek doliny Wieprza, na którym rzeka zachowała się w mało zmienionym stanie (silnie meandruje, tworzy starorzecza), obejmuje

Nadwięprzański Park Krajobrazowy, zaś na północy regionu znajduje się PK Podlaski Przełom Bugu, który utworzono dla ochrony malowniczego przełomu rzeki Bug. Można w nim podziwiać nie tylko piękne widoki Bugu z wysokich brzegów, ale także rzadkie gatunki roślin i zwierząt. Nie mogło zbraknąć parków krajobrazowych również na Polesiu i to tak Zachodnim, jak i Wołyńskim. Na obszarze tego drugiego istnieją dwa parki krajobrazowe. To obejmujący olbrzymie lasy dawnej Ordynacji Zamojskiej i fragment małego przekształconej doliny Bugu – Strzelecki PK. W części północnej Polesia Wołyńskiego położony jest natomiast Chełmski Park Krajobrazowy, obejmujący m.in. unikatowy w skali kraju kompleks torfowisk węglanowych ze stanowiskami zagrożonego w skali świata gatunku ptaka – wodniczki. Na terenie „lubelskich Mazur”, czyli Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, położonych jest kilka parków krajobrazowych. Najbardziej na zachód wysunięty jest PK Pojezierze Łęczyńskie, w centralnej części Pojezierza znajduje się Poleski Park Krajobrazowy, stanowiący otulinę swego imiennika o wyższej randze, zaś kresy wschodnie, nadbużańskie, zajmują Sobiborski PK – uznana w kraju, a nawet w całej Europie, kraina żółwia błotnego. Aby zobaczyć park krajobrazowy, Lublinianie nie muszą udawać się daleko, wystarczy, że wyjadą do położonych ledwie kilkanaście kilometrów od Lublina Lasów Kozłowieckich, by znaleźć się na terenie Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego, który obejmuje ten kompleks leśny wraz z przylegającymi terenami.

Od 2009 roku parki krajobrazowe naszego regionu pozostają w zarządzie Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych, któremu podlega pięć Ośrodków Zamiejscowych oraz Ośrodek Edukacyjno-Muzealny. Zadaniem Zespołu jest m.in. ochrona przyrody i nadzór nad przestrzeganiem przepisów ochrony przyrody, opiniowanie projektów planów i dokumentów takich jak studia uwarunkowań czy plany miejscowe, inwentaryzacja i dokumentowanie walorów przyrodniczych oraz kulturowych i historycznych, a także edukacja ekologiczna społeczeństwa, zgodna z zasadą rozwoju zrównoważonego.

Wraz z wejściem naszego kraju w struktury Unii Europejskiej i tworzeniem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 parki krajobrazowe

i kwestie ich ochrony zeszyły niejako na plan dalszy. Istnieją projekty nowych parków krajobrazowych, jednak obecnie uaktualniane są granice już istniejących parków. Z 17 lubelskich parków krajobrazowych 2 posiadają obowiązujące plany ochrony. Opracowanie nowych planów jest bardzo kosztownym przedsięwzięciem. Podobnie jak administrowanie tak dużym obszarem, które jest trudne i również wymaga znacznych środków finansowych. Mimo to jednak kontrola NIK przeprowadzona w parkach krajobrazowych zachodniej Polski wykazała, że: „Pomimo niesprzyjających warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych, służby parków krajobrazowych realizowały w większości swoje ustawowe zadania. Prowadzono systematyczny monitoring przestrzegania ustalonych zakazów i podejmowano działania w przypadku ich łamania. Realizowano zadania z zakresu ochrony czynnej gatunków i siedlisk położonych na terenie parków krajobrazowych, rezerwatów i pomników przyrody (...) Na terenie wszystkich parków wyznaczono ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne, zapewniono też warunki dla turystyki i rekreacji. Gromadzono i upowszechniano informacje o parkach i regionie poprzez publikowanie informatorów i przewodników, organizację wystaw, wycieczek i innych przedsięwzięć edukacyjnych”. Dowodzi to potrzeby istnienia parków krajobrazowych jako obszarów, na których realizowanych jest szereg ważnych społecznie funkcji. Warto też podkreślić, że prócz zadań z zakresu ochrony przyrody parki krajobrazowe pozostają obok parków narodowych najważniejszymi obszarami chronionymi jeśli idzie także o ochronę wartości kulturowych i historycznych. I jako takie powinny cieszyć się nadal zainteresowaniem i wsparciem ze strony władz i społeczeństwa.



Polski Klub Ekologiczny

Okręg Środkowo-Wschodni

Spotkanie z przyrodnikiem

Krzysztofem Wojciechowskim



**Parki krajobrazowe
Lubelszczyzny**



Podlaski Przełom Bugu fot. Krzysztof Wojciechowski

Spotkanie odbędzie się
w środę 20 kwietnia 2016 r. o godz. 17.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29
www.domkulturyism.pl
Wstęp wolny